

Rzeszów, dnia 5 lipca 2022 r.

Protokół
kontroli przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Ofiar
Katynia 1 w Rzeszowie

Kontrolę przeprowadziła:

Pani Monika Moskwa – Podinspektor ds. kontroli wewnętrznej i kontroli zarządczej na podstawie upoważnienia nr OA1.015.96.2022 z dnia 1 lipca 2022 r.

Zakres kontroli:

- kontrola problemowa w zakresie funkcjonowania wybranych elementów kontroli zarządczej: cele i zarządzanie ryzykiem; ocena systemu kontroli zarządczej,
- kontrola sprawdzająca w zakresie wykonania zaleceń pokontrolnych z dnia 20 marca 2019 r., znak KW.081.1.2019.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniu 4 lipca 2022 r. przy ul. Ofiar Katynia 1. W trakcie kontroli przekazano jeden egzemplarz upoważnienia i wpisano kontrolę do książki kontroli.

Za okres objęty kontrolą i w czasie kontroli kierownikiem kontrolowanego podmiotu była: Pani Teresa Piątek – Dyrektor.

Informacji w trakcie kontroli udzieliła:

- Pani Teresa Piątek – Dyrektor.

I. Ustalenia kontroli

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 t.j., ze zm.), kontrolę zarządczą definiuje się jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Odpowiedzialnymi za prawidłowe funkcjonowanie kontroli zarządczej są kierownicy poszczególnych jednostek. Celami, które mają zostać osiągnięte dzięki kontroli zarządczej według art. 68 ust. 2 przytaczanej ustawy są: zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochrona zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

Standardy i wytyczne dotyczące realizacji kontroli zarządczej zostały określone w następujących komunikatach:

- 1) Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. nr 15, poz. 84) [dalej zwany Komunikat nr 23],
- 2) Komunikat nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 56),
- 3) Komunikat nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. nr 2, poz. 11).

Wydane przez Ministra Finansów standardy i wytyczne stanowią zbiór wskazówek, które jednostki powinny wykorzystać do stworzenia własnego systemu kontroli zarządczej. Sposób realizacji poszczególnych standardów powinien wynikać z decyzji kierownika. W trakcie

10/10
[signature]

kontroli okazano zarządzenie nr 15/2014 Dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy w Rzeszowie (dalej zwany „ŚDS”) z dnia 14 października 2014 r. w sprawie wprowadzenia systemu kontroli zarządczej w formie Regulaminu Kontroli Zarządczej (dalej zwany „regulamin”).

Zgodnie z treścią załącznika do Komunikatu nr 23, do standardów kontroli zarządczej zaliczamy: środowisko wewnętrzne, cele i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informację i komunikację, monitorowanie i ocenę. W trakcie kontroli sprawdzono realizację standardu: cele i zarządzanie ryzykiem oraz ocena.

1. Cele i zarządzanie ryzykiem

Na realizację standardu cele i zarządzanie ryzykiem składają się na następujące elementy:

- misja,
- określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji,
- identyfikacja ryzyka,
- analiza ryzyka,
- reakcja na ryzyko.

Misja

Misja ŚDS została określona m.in. w Statucie ŚDS, przyjętym uchwałą nr LVII/1085/2013 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2013 r. Zgodnie z § 3 statutu, celem ŚDS jest:

- zapewnienie uczestnikom oparcia społecznego, polegającego głównie na podtrzymaniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania i zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych,
- przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez pozostanie w środowisku zamieszkania,
- kształtowanie właściwych postaw społecznych poprzez integrację ze środowiskiem lokalnym.

Określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji

Stosownie do pkt II.B.6 załącznika do Komunikatu nr 23, cele i zadania należy określić jasno i w co najmniej rocznej perspektywie. Ich wykonanie należy monitorować za pomocą wyznaczonych mierników.

Do kontroli okazano *Plan działalności ŚDS w Rzeszowie przy ul. Ofiar Katynia 1 na 2021 r.*, sporządzony przez Dyrektora ŚDS. W planie określono:

- przyjęte do realizacji na rok 2021 cele oraz najważniejsze zadania służące realizacji celów,
- mierniki określające stopień realizacji celu wraz z planowaną wartością do osiągnięcia na koniec roku.

Na 2021 r. przyjęto w ŚDS do realizacji następujące cele:

- 1) Zapewnienie pełnego stanu uczestników,
- 2) Opracowanie i realizowanie indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników,
- 3) Sporządzenie oceny przebiegu i realizacji IPPWA,
- 4) Właściwa organizacja pracy, świadczenie usług na wysokim poziomie, skuteczność i efektywność działania,
- 5) Zapewnienie właściwego funkcjonowania ŚDS zgodnie z planem finansowym.

Dyrektor sporządził *Zestawienie zrealizowanych celów w roku 2021 – sprawozdanie*, w którym określił poziom realizacji przyjętych w planie celów oraz przyczyny rozbieżności. Większość zaplanowanych na 2021 r. celów została zrealizowana, nie udało się jedynie zapewnić pełnego stanu uczestników, ze względu na brak kandydatów.

W regulaminie brak zapisów dotyczących sporządzania planu działalności i zestawienia zrealizowanych celów.

Identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko

Stosownie do pkt II.B.7-9 załącznika do Komunikatu nr 23, nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. Zidentyfikowane ryzyka należy poddać analizie mającej na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków. Należy określić akceptowalny poziom ryzyka. W stosunku do każdego istotnego ryzyka należy określić rodzaj reakcji. Należy określić działania służące zmniejszeniu danego ryzyka do akceptowalnego.

Zgodnie z § 9-11 regulaminu, raz w roku dokonywana jest identyfikacja i analiza wewnętrznego i zewnętrznego ryzyka w odniesieniu do określonych celów i zadań. Dokonuje jej Dyrektor ŚDS. Zarządzanie ryzykiem odbywa się poprzez: identyfikację ryzyka, monitorowanie realizacji zadań, analizę ryzyka i podejmowanie działań zarządczych. W procesie identyfikacji ryzyka wykorzystuje się wyniki ocen i kontroli. Zidentyfikowane ryzyka są dokumentowane w formie Rejestru celów i ryzyk, z określeniem możliwych skutków wystąpienia danego ryzyka, który należy sporządzić do 31 marca każdego roku. Dyrektor ŚDS na podstawie analizy wyników ryzyka i przewidywanych skutków wystąpienia danego ryzyka, określa rodzaj możliwych reakcji na ryzyko. Dyrektor określa działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka.

Do kontroli okazano *Arkusz identyfikacji, oceny oraz metody przeciwdziałania ryzyku na 2021 rok*. W arkuszu określono dla ustalonych w planie celów:

– ryzyko wraz z kategorią (ryzyko finansowe, ryzyko dotyczące zasobów ludzkich, ryzyko działalności, ryzyko zewnętrzne). Dokonano analizy ryzyka poprzez określenie wpływu ryzyka oraz jego prawdopodobieństwa. Ustalono poziom istotności ryzyka, jako iloczyn prawdopodobieństwa i wpływu wystąpienia ryzyka. Do każdego ryzyka określono planowaną metodę przeciwdziałaniu ryzyku.

Stwierdzono, że:

– w regulaminie nie określono zasad dokonywania analizy ryzyka (tzn. oceny wpływu ryzyka, oceny stopnia prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka oraz oceny istotności ryzyka, w tym przyjętej skali ocen), a także nie ustalono akceptowalnego poziomu ryzyka.

2. Ocena systemu kontroli zarządczej

Samoocena

Zgodnie z § 14-15 Regulaminu, Dyrektor ŚDS w ramach wykonywania swoich obowiązków monitoruje skuteczność kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów. Co najmniej raz w roku (do 30 listopada) jest przeprowadzana samoocena systemu kontroli zarządczej przez Dyrektora ŚDS, której wyniki powinny być udokumentowane. Samoocena jest dokonywana w formie kwestionariusza samooceny.

Do kontroli okazano *Ankiety samooceny kontroli zarządczej*. Zestaw pytań w ankietach został dostosowany do dwóch grup respondentów – kadry kierowniczej i pozostałych pracowników. Samoocena objęła swoim zakresem całokształt działalności jednostki. Ankiety zostały wypełnione przez 21 pracowników oraz dyrektora. Ze złożonych ankiet wynika, że respondenci ocenili pozytywnie funkcjonowanie kontroli zarządczej w ŚDS.

Uzyskanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

Dyrektor ŚDS złożył *Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej*, zgodnie z którym w ŚDS w 2021 r. w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna

kontrola zarządcza. Oświadczenie to opiera się na ocenie Dyrektora oraz informacjach pochodzących z monitoringu realizacji celów i zadań, samooceny kontroli zarządczej, procesu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Oświadczenie to wraz z *Informacją o stanie kontroli zarządczej za rok 2021* (kwestionariuszem samooceny) zostało przesłane drogą elektroniczną do Urzędu Miasta Rzeszowa w dniu 21 marca 2022 r.

II. Kontrola sprawdzająca

W dniu 13 lutego 2019 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie przeprowadzili kontrolę sprawdzającą w ŚDS. Celem kontroli była ocena wykonania zaleceń pokontrolnych nr KW-081-2/18 z dnia 22 marca 2018 r., dotyczących prawidłowości gospodarki finansowej, wykonania wydatków budżetowych w wybranych paragrafach.

W wyniku podjętych czynności stwierdzono nieprawidłowość i wydano w dniu 20 marca 2019 r. następujące zalecenie pokontrolne:

– wydatki na dystrybucję energii klasyfikować w paragrafie 4260 – *Zakup energii*, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 t.j., z późn. zm.).

Do kontroli okazano wydruki z ewidencji księgowej oraz faktury dotyczące dystrybucji energii za okres 1 stycznia 2022 r. – 30 czerwca 2022 r. Stwierdzono, że zalecenie zostało wykonane.

III. Wynik kontroli i informacje końcowe

W wyniku przeprowadzonych czynności, działalność ŚDS w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie. Zaleca się jednak dostosowanie zapisów regulaminu do faktycznie przeprowadzanych czynności w zakresie zarządzania ryzykiem, w następującym zakresie:

- określanie celów i zadań przyjętych na dany rok w Planie działalności ŚDS,
- sporządzanie Zestawienia zrealizowanych celów,
- zasady dokonywania analizy ryzyka i ustalenie akceptowalnego poziomu ryzyka,
- dokonywanie samooceny systemu kontroli zarządczej przez pracowników i kierownika podmiotu.

W terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli Dyrektor podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest do podpisania protokołu bez zastrzeżeń lub złożenia kontrolującemu pisemnej odmowy podpisania protokołu z podaniem przyczyn odmowy lub skorzystania z prawa złożenia zastrzeżeń dokonując odpowiedniej adnotacji w protokole kontroli.

Protokół niniejszy zawierający pięć stron sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z przeznaczeniem dla:

- Dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Ofiar Katynia 1 w Rzeszowie,
- zarządzającego kontrolę – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie.

W dniu 07.07.2022 jeden egzemplarz został przekazany Dyrektorowi podmiotu kontrolowanego do podpisania, który został pouczony o przysługującym mu prawie wniesienia umotywowanych zastrzeżeń.

Rzeszów, 7.07.2022 r.

* Protokół podpisuję bez zastrzeżeń / ~~protokół podpisuję i składam pisemne zastrzeżenie do~~
~~ustaleń w nim zawartych / odmawiam podpisania protokołu i składam pisemne uzasadnienie.~~

Podpis Dyrektora podmiotu kontrolowanego

DYREKTOR

[Signature]
mgr Teresa Majewska

Podpis osoby kontrolującej:

..... *Monika Moskwa*

* *niepotrzebne skreślić*

